

Приложение към Заповед № РД09-5538/ 07.11.2022 г.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ДАТСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО А2
(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по датски език във втори гимназиален етап на средното образование е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на комуникативната компетентност на ученика. Тази учебна програма е приложима за XI и XII клас за обучение по датски език, което е започнало в IX клас, като в края на първия гимназиален етап учениците са достигнали ниво А1. В края на втория гимназиален етап учениците трябва да постигнат ниво А2 по Общата европейска референтна езикова рамка. Това позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното ниво на знания и умения по датски език в съответствие с училищния учебен план.

Тази програма позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното равнище на знания и умения по датски език в съответствие с училищния учебен план.

Чрез учебната програма по датски език в обучението се открояват онези значими от практическа гледна точка знания, умения и ценности, чието овладяване и изграждане помагат на всеки ученик да достигне необходимата му и достатъчна степен на комуникативна компетентност, да използва пълноценно датския език в разнообразни житейски, учебни и професионални ситуации.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речевни дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторяемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ за всеки следващ клас през целия етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите езикови умения - слушане, четене, говорене и писане - се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ДАТСКИ ЕЗИК

- Осмисляне и разширяването на езиковите познания от първия гимназиален етап;
- Усъвършенстване на придобитите умения за слушане, писане, говорене и четене;
- Придобиват се нови социокултурни и комуникативни умения;
- Чуждият език се ползва като средство за обучение.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Слушане	Четене	Говорене	Писане
При слушане с разбиране ученикът умее да: - извлича основна информация от кратък художествен или	При четене ученикът: - разбира учебните текстове по определена тема; - разбира общата информация от лични писма, обяви във	При говорене ученикът може да: - прилага и развива уменията си при произношението на	При писане ученикът може да: - пише съобщения; - пише кратък автобиографичен текст;

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

<p>публицистичен текст, прочетен с ясна дикция и нормално темпо; - определя най-важните моменти от чутия текст; - да разбира кратки, ясни указания и да следва несложни упътвания; - прилага компенсаторни стратегии за разбиране и извличане на информация с оглед на поставената му задача.</p>	<p>вестници и списания на подходящи за възрастта теми; - извлича при четене основната информация от кратки текстове, като я систематизира; отбелязва проблеми и въпроси; - прилага компенсаторни стратегии като открива ключови думи и изрази, опира се на нагледен материал, ползва речник.</p>	<p>специфичните за датския език звукове, ударение и интонация; - разказва за себе си и своите близки; - прави кратък устен преразказ, резюме на чуто/прочетен текст; - прилага компенсаторни стратегии, като перифразира, използва синоними, антоними, задава допълнителни въпроси.</p>	<p>- съставя кратък разказ по картина; - записва информация от чути/ прочетени художествени и публицистични текстове с помощта на опорни думи и изрази, прави планове и схеми; - прилага компенсаторни стратегии при писането според вида на текста, като използва познати образци и/или предварително подготвени/ подадени думи и изрази, използва различни техники за предварително структуриране и планиране на текста, използва различни справочници, едно- и двузични речници като опора.</p>
---	--	---	--

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия по теми
<p>1.Здраве:</p> <ul style="list-style-type: none">- общи познания за човешкото тяло;- болести, оплаквания;- посещение при лекар, зъболекар.- спорт- хранене; <p>2. Празници и традиции:</p> <ul style="list-style-type: none">• рожден ден• имен ден• официални празници <p>3. Социокултурни знания за живота в Кралство Дания:</p> <ul style="list-style-type: none">• столица и големи градове• социално поведение: норми, етикет• празници и традиции	<p>Слушане</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none">- да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното обкръжение и изучаваните тематични области, когато се говори бавно и ясно, със стандартно произношение и характерна за езика интонация;- да разбира общото съдържание на несложен текст по изучаваните тематични области, като при необходимост ползва опори;- да разбира конкретни полезни подробности в кратък текст по по изучаваните тематични области;- да разбира кратко изказване по изучаваните тематични области, дори да е произнесено бавно и да съдържа дълги паузи, които улесняват възприемането на смисъла;	<p>Учениците трябва да усвоят следните езикови знания и речеви функции:</p> <p>Фонетико-фонологични:</p> <ul style="list-style-type: none">- Специфични за датската фонетична система гласни и съгласни;- Ударение. Видове ударения;- Интонация. <p>Морфологични:</p> <ul style="list-style-type: none">- определеност на съществителното име;- съгласуване на прилагателно и съществително име;- определена и неопределена форма на прилагателното;- притежателни местоимения;- възвратно-притежателни местоимения в 3 лице;

<p>4. Сфери и роли на общуване:</p> <ul style="list-style-type: none">- вкъщи- на гости- на обществени места <p>5. Образование и професионален живот:</p> <ul style="list-style-type: none">- училището в Дания и България;- описание на дейности, свързани с различни професии;- запознаване с различни професии.	<p>- да разбира ясни указания и да следва несложни упътвания.</p> <p>Четене</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none">- да разбира основни понятия, познати имена, думи и изрази, срещани в обичайни ситуации и по изучаваните тематични области;- да разбира общото съдържание на кратки, несложни, онагледени текстове по изучаваните тематични области, като при необходимост ги препрочита;- да открива конкретна информация в ограничени по обем информативни текстове по изучаваните тематични области;- да разбира кратки електронни съобщения и писма;- да използва речници и друга справочна литература;	<ul style="list-style-type: none">- форма на прилагателното местоимение в съчетание със съществително и притежателно местоимение;- пряко и косвено допълнение;- възвратното местоимение <i>sig</i>;- възвратни глаголи;- бъдеще време;- минало време;- слаби и силни глаголи;- наречия за време;- въпросителни местоимения;- наречия за посока и място;- предлози в конструкции за място и време.- модални глаголи;- повелително наклонение. <p>Синтактични</p> <ul style="list-style-type: none">- словоред на подчиненото изречение;- съчинителни и подчинителни съюзи;- <i>Det</i> като формален, безличен и предварителен подлог;
--	---	--

	<p>- да разбира кратки несложни указания от учителя и учебните пособия.</p> <p>Говорене</p> <p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none">- прилага и развива уменията си при произношението на специфичните за датския език звуци, ударение и интонация;- разказва за себе си и своите близки;- прави кратък устен преразказ, резюме на чут/прочетен текст;- прилага компенсаторни стратегии, като перифразира, използва синоними, антоними, задава допълнителни въпроси. <p>Писане</p> <p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none">- пише съобщения- пише кратък автобиографичен текст- съставя кратък разказ по картина;	<ul style="list-style-type: none">- видове обстоятелствени пояснения;- характеристика на изречението в зависимост от целта на изказването;- място на възвратното местоимение, място на прякото и непрякото допълнение. <p>Лексика</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области:</p> <ul style="list-style-type: none">- астрономическо време;- училище, университет и учебни предмети;- основни храни и напитки;- плодове и зеленчуци;- пазаруване, стоки, пари;- ежедневни дейности;- здраве и медицински услуги;- празници и традиции;
--	--	---

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

	- записва информация от чути/ прочетени художествени и публицистични текстове с помощта на опорни думи и изрази, прави планове и схеми.	- професии.
--	---	-------------

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИЖТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ВСЯКА УЧЕБНА ГОДИНА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XI клас - 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XII клас - 62 часа

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

V. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки

Писмени домашни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Класна работа	1 оценка	1 оценка
Работа по проекти	1 оценка	1

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по датски език има за цел:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на датски език;
- да мотивира ученика да използва датски език за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- да изгражда положително отношение към изучаването на датския език и култура;
- да спомогне за осъзнаване необходимостта от владенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на учениците

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ДАТСКИ ЕЗИК

Обучението по датски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността:

нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;

- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;

• принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;

• интегрираното изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности в съответствие с принципа за устно изпреварване;

• комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;

- общуване в клас на датски език (родният се използва при необходимост);

• изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за

Кралство Дания.

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

Умения за общуване на чужди езици	Интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
Компетентности в областта на българския език	Обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите	Дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както на технологиите и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки.
Дигитална компетентност	Използване на системи за електронно обучение в часовете по датски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
Умения за учене	Натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:

	<ul style="list-style-type: none">- ролеви игри и симулации;- самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците;- представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси;- работа по проекти и презентации;- дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.);- извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.);- използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.).
Социални и граждански компетентности	Участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

	културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
Инициативност и предприемчивост	Работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	Дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България.
Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт	Дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.